

SLOVENE

Štev. 215.

POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD.

Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvoriste nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure popoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

V Ljubljani, v sredo, 21. septembra 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredni dnevi in prazniki, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemanj:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravnishtvu
prejemanj: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vprejema naročnino, inserate in reklamacije. —
Inserat se računa enostopna pettivrsta (dolžina
72 milimetra) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvreta
30 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.
Upraviškega telefona št. 188.

Vsekoroški slov. mladeniški shod.

(Konec.)

Predsednik shoda g. Jurij Trunk se zahvaljuje za lepe besede in pravi: Manjka nam 1. navdušenja, poguma. Govori se o tužnem Korotanu, a vendar tako tužen ni, to nam prida današnji shod. 2. Nam treba združenja in 3. pravega socialnega cerkvenega dela. — Kako raj se dela? Budi naj se snisel za delavnost, treznost in varčnost.

Zanašamo se na svojo pest ali pa na bistro glavo. Amerikanci naj nam bodo v tem oziru v zgled. »Čas je denar«, pravijo trgovci, tako si mora misliti vsak človek. Če govorim o delu, nikakor ne mislim tisto šintanje. Ko pride nedelja, naj bo pošten počitek, uđmo se počivat od Amerikancev.

Rad bi imel glas, ki bi se razlegel po celem Koroškem in zaklical bi: Ljudje božji hranite! Varčnost pa ne sme postati skopuštvu.

Največja rana na našem ljudstvu je nezmerno uživanje.

Vse nič ne pomaga, če delajo v šoli, v cerkvi, v občini zmer pijanje, če pa sami ne začnete! Te misli je govoril in pojasnjeval s številnimi zgledi. Z velikim zanimanjem in navdušenjem so mladenči in močje sledili popoldnim besedam.

Nato nastopi gospod deželni poslanec France Grafenauer, katerega je ljudstvo z navdušenimi živio klici sprejelo. Ljubimo in spoštujemo domače, dom, zemljo in jezik, je bila vsebina njegovega poljudnega, navdušenega govora. Sveti apostol Pavel pravi: »Ne ostanite nikomur nič dolžni razun ljubezni.« Ljubezen pa je vsak dolžan. Vsi smo prevzeli dolg ljubezni do doma. Ljubimo torej dom! In da ljubite dom, ste pokazali danes, ko ste prihiteli na ta lepi Strmec. Samo v cerkev hoditi in pridigo poslušati dandanes ne zadostuje več. Cerkev je bila zaščitnica slovenskega jezika in bo. Ko bi ne imeli cerkve, bi na Koroškem še veliko slabše bilo. Dandanes si ljudje mislijo: Če le nemški znam, sem pa štiman. A temu ni tako. V prvi vrsti moramo znati slovenski. Krajevna imena na Koroškem nam dokazujo, kako daleč je segal nekdanji slovenski jezik. Torej oklenimo se milega materinega jezika; mogočen nasprotnik žilavemu, združenemu majhnemu narodu ne

bo prišel do živega. Drugi zopet pravijo: Slovenski jezik ni olikan. Podlaga olik je uk. Seveda, vzeti sovražniku bojno orodje in potem po njem udrihati, je lahko. Dajte nam narodnih šol in strmeli in obmolknili boste! Da pa je naš slovenski jezik ravno tako olikan, kot drugi, pričajo nam slovenske knjige, pričajo nam učenjaki. Pravijo, da ne moremo vseh besed v slovenščini izraziti. Seveda jih ne moremo, če se jih v šoli ne učimo. Tudi Nemec ne zna vseh besed od doma. Ljudje bi pač jemali, če ne bi bilo nič treba storiti. Eden pravi: Se zamerim, drugi: Sem bolan, tretji: Storitve kakor hočete, boste brez mene tudi kaj opravili. — Če boste tako delali, ne pridemo do boljših časov. Nekateri pravijo: Doma ne morem biti, grem v Ameriko. Priporočal bi vam knjigo, ki jo je spisal slavni poljski pisatelj Sienkiewicz in ki ji je na slovi: »Za ljubi kruhek.« Tam boste spoznali, kaj se pravi v Ameriko hoditi. Če gre Kranjec v Ameriko ali Nemčijo, vsaj v narodnem oziru ni izgubljen, a naši Korošci se vsi odtujejo svojem materinemu jeziku.

Govoru je sledilo burno pritrdjevanje in grmeli so živio klici.

G. predsednik Trunk se zahvaljuje za krasen govor in pravi: Dvojno oblast imamo. Eja je nad srci in to je v Rimu, druga oblast pa je naš cesar. Sv. oče Pij so rekli, da želijo narode prenoviti, to naj bo tudi naše delovanje tukaj na Koroškem, in mi hočemo torej pod njih krilom delovati. Druga oblast je naš presv. cesar, od katerega imamo Slovenci tudi veliko dobrot. Eja največjih je ustava. (Gromoviti živio klici so se razlegali nato, da se je Strmec tresel.)

Čast g. Janko Meierhofer kot tajnik pomožnega odbora proda o nepolitičnih društvih na Koroškem. Vseh skupaj 4 Cril Metodovimi podružnicami vred jih je 40. Med temi jih seveda dosti spi. In speče bo treba vzbuditi. Na vsa ta društva smo poslali vprašalne pole, a dobili smo šele osem odgovorov. Torej pošljite hitro vprašalne pole, da bomo mogli prirediti delovati! Po celem Koroškem naj se razvija živahna organizacija in vsako društvo naj bo nekak Port Artur, v katerem bo Steselj na svojem meatu.

G. Jurij Trunk pozdravi nato došle goste iz Kranjske, namreč zastopnike Bralnega društva v Gorjah na Bledu

in »Slov. katol. delavskega društva v Jesenicah.«

Nato č. g. Janez Kalan pozdravi Korošce in pravi: Pred dvema mesecema sem izrekel željo, da bi se na Koroškem kdaj videli in nisem upal, da tako kmalu. In zdaj sem tukaj na prekrasnem Strmcu, kjer je tako diven razgled po Koroškem. S tega vzvišenega kraja bi rad zaklical, da se bi razlegalo po gorah in dolinah: »Korotan vstan!« Vzdrami se, vadijmi se za delo krepko, edin v boju narodnem! Le v delu, edinosti in v žrtvah je rešitev. A že se mi zdi, že vidim kako Korotan vstaja in zbira tukaj na tem shodu moči. S tem, predragi, ste pravo struno ubrali, zlasti v skrbi za mladino. Umejte potrebe časa! Nikoli ni pretila taka nevarnost, kakor dandanes. Mi ne izhajamo več s prejšnjimi sredstvi. Tudi v dušnopastirskem oziru ne zadostuje samo pridiga, tudi dušni pastir mora še drugo pot ubrati. Organizirajte se! Zlružite se! To je klic Pija X. in Leona XIII. Ustanovljajte izobraževalna društva! Skandal za kulturno državo je, da vam daje take šole, v katerih se otroci mučijo osem let za prazen nič. Bežerija je, da nas hočejo pitati s samo nemščino. Tukaj pri vas se edino v društvih da kaj doseči. Naj bi torej ne bilo nobene fare, v kateri ne bi bilo izobraževalnega društva. V društvih se naučite tega, kar je šola zanemarila. Pa še neko drugo organizacijo imamo, to so družbe. In sicer imamo Marijine družbe, mladeniške in dekliške. Mladeniških je sedaj pri nas kakih 100, v katerih je 7—8000 fantov, dekliške Marijine družbe pa štejejo okoli 30 000 članic. Posebno duhovnim sobratom priporočam: Poskusite to delo tudi pri vas! To je delo duhovnega veselja. Trud je z ozirom na sad jako majhen. Letos bo izšlo navodilo za snovanje teh družb. In 50 etni Marijin jubilej ne boste mogli boljše praznovati, nego da položite temeljni kamen tem družbam. Danes sem opazoval vaše ljudstvo. Kako dobro, ponižno in dobrega duha je, le premalo zavedno je, poguma mu manjka. To naj neha! In od sedaj naj se razlega po celem Koroškem, da se bo slišalo do zadnje hribovske fare: »Resurrecturi vos salutanti!« (vstajajoči vas pozdravljajo).

Nato nastopijo društveniki mladenči. Prvi je govoril gospod Janez Kaufmann iz Jezerc nad Vrbo. Lep je današnji dan v naravi, a še lepše je danes tukaj na Strmcu.

Nam Slovencem na Koroškem manjka organizacije. Ustvariti si moramo svoja društva. Uđmo se pisanja, branja, petja in ne iščimo slabe ampak poštene zabave. Narod, ki ne zna pisati svojega jezika, mora hlapčevati. Hlapci pa nočemo biti. Ne sramujmo se svojega jezika, ampak zapomnimo si: »Biti slovenske krvi bodi Slovencu ponos!«. Izobrazimo se sami, če nam nočejo dati dobrih šol in učiteljev. Berimo le dobre reči, protivernih in liberalnih časnikov pa ne pogledajmo! Berimo tudi strokovne, zlasti gospodarske liste! Če bomo tako delali, mora biti bodočnost naša.

Navdušenemu govoru je sledilo pritrdjevanje.

Za tem govori gospod Matej Antonič od St. Jakoba v Rožu: Pravilno pisati v slov. jeziku razvedri slov. srce. Torej kedar pišete, pišite slovensko! Slovenska beseda na Koroškem je v rokah mačeh. — Doma mora imeti tudi kmečka hiša zmiraj pero, črnilo, svinčnik in papir. Brez tega bo zdravi jezik pokopan! Društva naj imajo posebne odseke, v katerih se naj člani vadijo v pravilnem slovenskem pisanju! Če ti je treba nemško pismo pisati, podpiši se zmiraj slovensko! Napravite na hišah, ploščah samoslovenske napise! Zahtevajte vselej odločno, da se zapišejo vaši otroci v krstne bukve slovenskem jeziku! Slovenci pozdravljajmo samo slovenski! Znebimo se posebnosti nemških tukj in rabimo le čisto slovensčino! — Navdušenemu govoru je sledilo burno pritrdjevanje, posebno pa, ko je govornik poudarjal pisanje v matrikah.

Nato nastopi gospod Valentin Stangel iz Smihela, ki govori o petju. Koroški Slovenci radi pojejo, še rajši pa bi peli, če bi znali. Zato je naloga vsakega organista, kaplana ali učitelja, ki je zmogel, da združi vse domače pevce v društvo. Pevci pa so navadno občutljivi, zato mora imeti pevovodja veliko potrpljenja. Pesmij imamo dovolj. Pustite tiste nemške zlažnane pesmi, pri katerih bi človek še poslušal lahko izgubil, ker se tako prepevajo po Slovenskem! Vsak pevec pa se mora redno udeleževati pevskih vaj. Pevci na dan! Glasno pritrdjevanje!

Za tem govori predsednik »Slov. katol. del. društva v Celovcu« gospod Valentin Jug. Ljudje, ki imajo en jezik, eno

vlade. Francoska vlada namreč tolmači konkordat tako, da smejo le tiste cerkve biti odprte, ki se otvorijo z njenim dovoljenjem. Pod to pretvezo je tudi Napoleon III. dal zatvoriti lursko jamo.

Ni eno lursko svetišče ni »avtorizirano«. In vendar se Combès do danes ni upal zapreti teh svetišč. Baš pri teh svetiščih je moral narediti izjemo, v veliko jeko svojih framasonskih pobratimov.

Zakaj? Iz bojazni. Neki Lurdčan mi je pravil, da je stotisoč mož pripravljenih, a silo zabraniti zatvorjenje svetišč. In vprašanje je, če bi vojaštvo bilo dosti zanesljivo za gospoda Comba pri takem delu.

Sevé, pošteni Lurdčan sodi pa optimistično. Ni dvoma, da bi po večdnih rabukah začasno zmagała državna oblast, kakor je bilo to tudi pod Napoleonom III.

Glavna skrb Combova iskati je nekje drugod. — Combov zistem ima poglavitno zaslonbo na jugu Francije, in kakor je paradosno, je vendarle resnično, da tudi departement Hautes Pyrénées, v katerem leži Lourd, spada v domeno Combove stranke.

LISTEK.

Slike iz Lurda.

(Dalje.)

IX.

Slovani v Lurdu.

Slovanska beseda ni tuja v Lurdu. Posebno trajen vtis zapustili so v Lurdu Čehi, ki so lanske leto pršli tja. Med njimi je bil tudi mladočeški poslanec baron dr. Pražak s svojo soprogo. Bil je radi tega pozneje napaden v nekaterih ekstremno-liberalnih čeških listih.

Skof tarbaki, ki je lastnik vseh lurskih svetišč in obsežnega zemljišča okoli, mi je z velikim veseljem pripovedoval o češkem romanju. Slučajno je bil na galeriji poleg bazilike, ko so češki romarji v slovesnem sprevodu korakali proti čudežni jami. Ni vedel, od kod da so — a vseč mu je bila izredna pobožnost, kakoršno je še celo v Lurdu malokdaj videl. Zato je hitel doli k jami, osebno sprejet in pozdravit pobožne tujce. Potem šele je izvedel, da so Čehi.

Sprejel jih je pozneje tudi še pred svojo

lursko palačo, kjer so mu za slovo navdušeno zaklicali »Slava!«

V nedeljo, 28. avgusta t. l., zadnji dan mojega bivanja v Lurdu, bil sem jutraj okolu 7. ure v kripti bazilike. V kripto vodi od zunaj dolg hodnik. Naenkrat začujem v hodniku slovesno petje, in približa se romarski spreved. Bili so romarji z Ogrske. Duhovnik, ki jih je vodil, nagovoril jih je izpred glavnega oltarja v mažarskem jeziku. Že ti glasovi — ki pri nas doma čisto ne vzbujajo ravno prijateljskih čuvstev — so me močno ganili, saj so bili v toliki daljavi vendar kolikortoliko domači glasovi. Po končanem mažarskem govoru pa je duhovnik začel govoriti v — slovaškem jeziku. Kratek, jedernat, krasen nagovor, v zares krasnem jeziku. V tretjič bil sem letos v Lurdu — a prvičkrat čul sem tam slovensko besedo, in sicer besedo tako sorodno nam Slovencem. Za me slovesen trenutek, ki ga nikdar ne pozabim — eden najljubših mi spominov na Lurd! —

Ogrskih romarjev je bilo okoli 90, med njimi kakih 30 Slovakov. Nagovoril sem Slovaka potem na ulici v slovenskem jeziku in

lahko je misliti, kako so se čudili! Povedali so mi, da je potovanje trajalo šest dni in da ostanejo štiri dni v Lurdu.

Torej dvanaestdnevna pot tje in nazaj za le štiridnevno bivanje v Lurdu. — Kako velika požrtovalnost!

Francosi so se zelo zanimali za te tujce, ki so se odlikovali po posebni ginljivi pobožnosti. Nikdar ne pozabim uboge slovaške žene, ki se ni upala z ного stopiti v čudežno jamo, temuč je po kolenih šla skozi njo, z rožnim vencem v roki. Nisem bil jedin, ki je bil do solz ginjen. Kakšne misli so navdajale to slovaško kmetico, kake želje, kake prošnje so iz njenega srca hitele proti nebu. — Bila je prava podoba matere Slovenije, trpeče in pobožne. Ta pot pelje do najvišjega zmagošlavja. —

X.

Francoska vlada in Lurd.

Pravi čudež je, da so lurska svetišča še vedno odprta. Znano je, da je sedanja framasonska vlada zaprla vse cerkve na Francoskem, ki niso »avtorizirane«, to je, ki se niso otvorile z dovoljenjem francoske

vero in ki živijo v slegi, se lahko borijo proti vsakemu sovražniku. Zato je treba se združiti, ustanavljati izobraževalna društva itd. Pritiati je vedno večji. Ne sramujmo se biti Slovenci! Ne podpirajmo tujih gostiln in prodajalnic! Fantje, možje, ne dajte se zapeljati od nikogar, ampak vro naprej! Zivio klici in glasno pritiranje!

Nato nastopi G. J. Kriegl iz Ziljske Bistrice. Dandanes mora vsak svojo dolžnost izpolniti. Vsak mora biti na svojem mestu. Ako hočemo biti omikani, moramo v prvi vrsti biti verni. Vera je podlaga, od katere zavisi vsa sreča človeška. Zato v izobraževalnih društvi verj prvi prostor, postavite vero na prvo mesto!

V imenu Gorenjcev je govoril G. Capuder iz Gorij pri Bledu: Vi Korošci ste naš predid. Ako vi padete, pridemo mi na vrsto. Zato držite se krepko!

G. Krivec, predsednik „Sl. kat. del. društva na Jesenicah“, pozdravi v imenu slov. kat. delavstva na Jesenicah.

Phil. Kotnik pozdravlja shod v imenu „Ciril-Metodove podružnice za Tolsti vrh in okolico“, v imenu „Slov. kat. del. društva na Prevaljih“ ter v imenu uredništva „Našega Doma“. Vzpodbuja mladeniče k čitanju tega lista in k dopisovanju, naj pišejo priprosto domače — tudi lokalne izraze lahko rabijo, samo slovenski morajo biti. Pravi, kako lepo pišejo stajerski mladeniči, celo povesti za podlistek. Naj bo današnji dan dan vsajenja.

Nato je č. g. Jurij Trunk zaključil shod.

Med posameznimi govori sta res krasno peli pevski društvi „Gorotan“ iz Smihela in „Zvezda“ iz Hodiš.

Po blagoslovu so se postavila pevska društva in skušala drugo drugega prekositi. Toda ni šlo, ker vsi fantje so peli kot škranjčki. Tudi Kranjci so se čudili lepemu petju.

Torej srno je vsejano. Upamo, da je padlo na rodovitna tla. Ti pa, tužni Korotan, ne bodi več tužen, ampak delaven! Na dan, koroška stran!

Rusko - Japonska vojska.

Z bojišča prihajajo najraznovrstnejša poročila, ki se strinjajo v tem, da bo še pred začetkom zime prišlo do večje bitke, bodisi pri reki Husho ali pa pri Tjenlinu. Da se že sedaj vrši splošno prodiranje Japoncev, tudi mi ne verujemo, pač pa so Japonci skoro gotovo pričeli prodirati z nekaterimi deli svoje armade, ki morajo biti na svojih mestih, predno prične prodirati na določene jim bojne točke ostali deli. Tako se je razpostavljala japonska armada pri Ljaojanu in skoro gotovo je tudi sedaj prišel prvi prodirati Kuroki z namenom, še enkrat obiti Ruse. Rusi bodo menda pač sedaj na to bolj pripravljeni, nego pri Ljaojanu. Da se splošno prodiranje še ne vrši, potrjuje tudi Kuropatkinovo poročilo.

Velevažna vest za nadaljno vojsko prihaja iz Irkutska z dne 20. septembra: Polaganje železniškega tira med postajama Kultuk in Bajka ob bajkalski železnici je bilo dne 18. t. mes. dovršeno. Promet se začne dne 23. t. m.

Rimska poročila.

Rimska poročila iz Ljaojana javljajo, da prodira Kuroki na desni, Nodzu v središču in Oku na levi. Četrta armada, katero so izkrcali pred kratkim v Njučvanu, deluje na skrajnem levem krilu čez Okuove

pozicije. Kuroki je dobil dve diviziji na pomoč. Japonska armada južno od Mukdena znaša 300.000 mož z 850 topovi. Ta rimska vest potrjuje, da je tudi Kuropatkin dobil pojačanja, da začne ako treba, z ofenzivo. V teku treh tednov se bo šele vršila velika bitka. V Tjenlinu je vse pripravljeno za rusko armado, ako se bo morala umakniti iz Mukdena. Tako rimska poročila, ki pa menda v japonsko armado južno od Mukdena prištevajo tudi kulije, kateri se pa ne bojujejo, ampak samo — jedo.

Kuropatkin je prosil, naj se v bodoče iz Evrope ne pošilja več sibirskih rezervnih čet, ampak aktivno linijskih čet.

Ameriška poročila.

London, 19. septembra. »New York Herald« ima poročilo, da Japonci med tem časom nikakor niso mirovali, kakor se je do zdaleva. Pač pa prihajajo v New York vesti, ki trdijo, da Japonci s hladnokrvno premišljenostjo prodirajo daleč na severovzhod. Ameriški vojskiški krogi pa sodijo o tem jako skeptično z ozirom na to, ker se je pri Ljaojanu Kurokiju pone srečil podoben načrt. Gotovo je, da dobi Kuropatkin vsak dan iz Evrope veliko pomoč in nihče bi ne bil presenečen, ko bi Kuroki spoznal svojo nalogo kot preveč predrzno. Japonsko poslanstvo je izjavilo v nedeljo, da so vse te vesti neresnične in da Kuroki dotičnih operacij sploh še ni začel. Uradništvo na poslaništvu sploh ne pričakuje, da bi Japonci pred oktobrom začeli daljše prodiranje. Ojama bo pričel prodirati s svojimi glavnimi četami, ko bo gotov in nič preje.

Nemška poročila.

Berolin, 19. septembra. »Lokal Anzeiger« poročajo iz Mukdena: Stanje je še neizpremenjeno. Prodiranje od Japoncev je pričakovati; vprašanje je le, ali bodo Japonci prodirali vzhodno na cesti Pensifu čez Kongaiyung proti Cilsintun, ali naravnost po cesarski cesti, ali morda ob reki Hun, ali pa še celo zahodno ob reki Ljao. Japonske prednje straže se razprostirajo od Čangtaua ob reki Hun preko Šivih do Hsiankutun. Za to črto je vpogled jako težak. Po reki Hun navzgor sta se peljali dve japonski kompaniji v džunkah, bili sta pa pri Čangtau vrženi nazaj. Splošni vojni položaj je podoben onemu pred bitko pri Ljaojanu. Dosedaj so se Japonci najrajši odločili, bojevati se v goratih krajih.

Kitajski trgovec pripoveduje, da je v Ljaojanu le ena japonska kompanija, na višinah severno od mesta je 2000 mož. Še vedno je dovolj trupel, ki okužujejo zrak.

Maršal Ojama ima svoje glavno taborišče severno od Ljaojana. Pri njem je princ japonske cesarske hiše. Kakor je dognano, porabila se je v bitkah pri Ljaojanu velikanska množica municije. Rusko topništvo na primer je izstrelilo 31. avgusta čez 100.000 streliv.

Berolin. Iz Mukdena brzojavlja polkovnik Gaedke: Japonska armada prodira počasi v široki fronti proti Mukdenu, levo krilo naslanjajoč na reko Ljao, desno na gorovje, približno na premoški kop pri Fušan, 40 kilometrov vzhodno od Mukdena. Ne verujem poročilom, da bi se zahodno od Ljao vršila japonska gibanja, ker bi bilo to kršenje kitajske nevtalitet. V Mukdenu je prebivalstvo mirno. Ruske čete so zopet samozavestne. Podružnica ruske banke v Mukdenu je zopet odprta. Izgube Japoncev pri Ljaojanu se cenijo na 30.000 mož.

Se celo zastopnik Lurda samega je »blo-card«, to je, pristis Combve stranke; sicer ni dobil v Lurdu samem večine, a v volilnem okraju.

Ta prikazen se da le zgodovinsko razlagati. Francoski jug je bil od nekdanj odločno republikanski in demokratski. V njem so sledovi nekdanjega rojalizma najti le še v gradovih plemenitašev. Ludstvo — meščan, kmet in delavec — je edino v demokratsko-republikanskih načelih. Iz stoletnega boja med republiko in različnimi oblikami monarhizma razvil se je naravnim putem republikanski radikalizem francoskega juga. Jug je od nekdanj pošiljal pretežno pristaše radikalne republikanske struje v francoski parlament. Zelo pa bi se motil, če bi kdo mislil, da je ta politični radikalizem identičen z brezverstvom. Nasprotno: na francoskem jugu je obilo iskreno vernega naroda. Voli pa radikalno, ker hoče pred vsem republiko.

Za preganjanje redovnic in menihov se južni Francoz ni veliko zmenil. Kajti videl je od nekdanj v samostanih središče rojalizma. V koliko je to mnenje bilo opravi-

čeno, ne bodem preiskaval. Čestokrat tesna zveza med gradom in samostanom je vsakako podpirala to mnenje.

Če pa vlada enkrat poseže direktno z brutalno roko v verske svetinje, bode Francoz na jugu veskipel. Očitno, če se vlada drzne, dotakniti se Lurda, s katerim se zvezani poleg vsega drugega še veliki gmojni interesi francoskega juga. V tistem hipu preti vladi odpad velikega dela najsigurnejših volivnih okrajev. In to je za gospoda Comba glavna točka. Lubezen do oblasti in do mandatov je vendar še večja nego sovražstvo zoper krščanstvo.

Tako je prišlo, da so se poslanci in senatorji s francoskega juga, pristasi Comba, odločno uprli, ko se je v vladnih krogih sprožila misel, zapreti lurska svetišča. In Combes je hitro odnehal, ko je spoznal pravi položaj.

Tako so — čuden paradokson — sovražniki krščanstva priporočili, potegovati se za Lurd, braniti zoper svoje lastne somišljenike in — zoper svoje lastne strasti! Dr. Ivan Susteršič.

Angleška poročila.

London, 20. sept. Včerajšnja poročila o splošnem prodiranju Japoncev se niso potrdila. V Tjenčinu pripovedujejo, da so nekateri ruski batalioni v nedeljo Japonce na višinah desno od Jumešana, severovzhodno od Jantaja napadli, a so bili odbiti. V Tjenčinu trdijo, da so Rusi po bitki pri Ljaojanu pričeli zapuščati Mukden, a potem so se prepričali, da so Japonci preutrujeni, da bi jim sledili. Sedaj baje Rusi prodirajo proti jugu.

London, 20. septembra. Prodiranje vseh treh japonskih armad proti Kuropatkinu se je že pričelo. Ojama je dobil baje v zadnjem času 60.000 mož pomoči ter ima sedaj čez 300.000 mož na razpolago. Kuroki bo danes prekoračil Hunho ter prodiral proti Mukdenu.

Ruska poročila.

Peterburg, 19. sept. »Ruskoje Slovo« poroča iz Mukdena 17. t. m.: Živahno življenje vlada sedaj v Tjenlinu. Vsak dan igra godba. Igra tudi neka pred kratkim došla gledališka družba. V Tjenlinu je nastal nov Ljaojan. »Novoje Vremja« sve tuje, naj se Rusija vzdrži drugih operacij v tujem vodstvu; ki podado le negativne rezultate; pozornost naj se obrača marveč rajše na tako kršenje nevtalnosti, kakor je bilo potovanje ogleduhov na Svedsko in Dansko — kar bi lahko postalo nevarno za baltiško brodogradnjo.

Kuropatkin brzojavlja.

Peterburg, 20. sept. Brzojavka generala Kuropatkina na carja Nikolaja poroča od včeraj: 17. t. m. se je vršilo natančnejše rekognosciranje. Postojanke sovražnikov v mestu Banjupma, ki je najbližje utrjeno, so zasedene od najmanj ene pehotne brigade z 12. topovi. Kozaška patrolja je napadla na zahodni strani Banjupma japonski živinski transport ter zaplenila 30 otovorjenih konj. Na vzhodu od Banjupma ni bilo opaziti nobenih sovražnih čet. 18. t. m. sovražnik ni prodiral dalje, vendar je gotovo, da v kraj Banjupma prihajajo pomožne čete. Velik del sovražnih čet Ljaojanskih je prišel na desni breg reke Tajchih.

General Miščenko padel (?)

London, 20. sept. »Morningpost« poroča iz Sangaja: General Miščenko je padel. To vest verjamejo merodajni krogi.

Port Artur.

Čifu, 19. septembra. Vojaški izvedenci, ki natančno zasledujejo dogodke pred Port Arturjem, sklepajo, da se vrši naskok na trdnjavo, ali pa se ima kmalu pričeti. To svoje mnenje utemeljujejo z dejstvom, da se je vršil 15 t. m. močan bombardement, kateremu navadno sledi naskok. Po verodostojnih poročilih so Japonci sedaj gotovi z oblegalnimi pripravami. Japonci so si sveti, kakor je že znano, da njihova nedelavnost pomnožuje uporabo Rusov ter žele zaradi tega, z naskokom (?) napraviti položaja kakor megle hter konec.

Kolin, 19. sept. »Kölnische Zeitung« prinaša iz Peterburga s sedajšnje poročilo: Iz Port Arturja sem došli častnik je izrazil svoje zaupanje, kako morejo tujezemski poročevalci določiti čas, do katerega se Port Artur lahko še drži. Zaloga streliva je znana le Steslju in Smirovu, sicer nikomur; sled tega so vsa tozadnja poročila brez vsake vrednosti.

Peterburg, 20. sept. General Steselj je poslal carju Nikolaju sledeči brzojavki: 10. sept.: »Sovražnik vedno nadaljuje obstreljavanje utrd, baterij ter notranje trdnjave, ne da bi razvil posebno delavnost. Ranjenci izkazujejo svoje junaštvo s tem, da komaj ozdraveli zopet stopajo v vrsto bojevnikov. Čete so izborno razpoložene.« 16. sept.: »Dinamič pončiči okrog 3 ure so napadli Japonci, močni najmanj en bataljon, vodovode; a garnizija jih je odbila. Ko so dobili pomoč, so se po polurnem boju, katerega je udeleževala garnizija, podpirana od topništva, morali zopet umakniti. Japonci so imeli mnogo izgub ter so opustili vsak nadaljnji poizkus. Odlikoval se je s svojo hrabrostjo posebno nadporočnik Filipov.

London, 20. sept. »Daily Telegraph« poroča danes iz Čifu: Kakor pripovedujejo pisma nekega ruskega častnika v Port Arturju, so topovi v utrdbi Ljaošan obrabljeni valed vednega streljanja. Zaradi tega so podminirali utrdbo na zahodu 4 angleške milje daleč s strelnim prahom, da jo razstrele. Ladja, ki je prodrla blokado, je pripeljala v Port Artur podmorski čoln, na katerega so dejali za posadko prostovoljce iz »Perevjetca«.

Čifu, 20. sept. Po zanesljivih poročilih se je začel včeraj ob svitanju splošen napad na Port Artur, ki je trajal do mraka. Vse kaže na to, da Japonci poizkušajo (?) vzeti razne glavne utrdbe na severovzhodni strani Port Arturja. (To že poizkušajo več mesecev!)

London, 20. sept. Reuterjev urad poroča, da je pri splošnem napadu na Port Artur sodelovalo tudi brodogradnjo. Japonci so danes zjutraj zasedli dve večji utrdbi na vsaki strani Shinsigina.

O lastnostih ruskega vojaka

piše londonski »Daily Telegraph« v enem svojih uvodnih člankov sledeče: Zidnji boji okolo Ljaojana, ki so trajali deset dni, so pokazali, da je vojno duteslovje Rusov isto, kakor je bilo za časa pruskega kralja Friderika II. in francoskega cesarja Napoleona I. Tudi sedaj jim je lastna ona brezmeja zmoglost, da se znajo braniti. Od vseh sedanjih armad je najtežje spraviti iz ravnotežja rusko armado. Rusi so vztrajali v takih bojih, v katerih bi bili živci vsacega drugega naroda strepetali. Rusi se bodo bili z isto hrabrostjo tudi v bodoče, kakor se se pri Ljaojanu. Japoncem se ne nudi več v drugič taka priuka, da bi zamogli zadati ruski armadi težki udarec, kakor pri Ljaojanu, kjer niso zamogli izrabiti te prilike. V kratkem pomnože Rusi v znatnem številu svojo armado. Vojni dogodki so dokazali, da obstoji premoč japonskega topništva v lastnostih smodnika »šimoze«, da so se pa v vseh drugih ozirom pokazali ruski topovi boljše nego japonski. Sedaj postavi Rusija nasproti Japoncem mnogo številnejše topništvo in lahko nadomesti v kratkem času po svoji sibirski železnici padle vojake z novimi četami.

Žrtve vojske.

London, 19. sept. Iz Port Arturja v Čifu došli orine Radzivill poroča čudi med drugim: Ruski poročnik Petrov je bil od Japoncev obkoljen; tu se je boril, ko se mu je zlomil meč, s pestmi; pobil je osem Japoncev predno so ga prebodli bajoneti. Ruska stotnja, ki je stala na nevarnem mestu, ter se ni mogla več držati, je poslala Steslju poročilo: »Postojanke ne moremo držati«. Steselj odgovori: »Pač pa morete umreti«. In tako so umrli; 14. sept. so našli med utrdami 2. in 3. dva tisoč mrtvih Japoncev. Sile smrad je obrnil pozornost tja.

Orlov pred vojnim sodiščem

Peterburg, 20. septembra. Generalni major Orlov bo prišel pred vojno sodišče, ker je, le lahko ranjen, zapustil svojo 54. pehotno divizijo, da je ostala brez voditelja ter se je na ta način ponesrečil Kuropatkinov načrt, zajeti Kurokija.

Angleški parnik zaplenjen?

Madrid, 19. septembra. »Corresponsencia« je prejela poročilo, ki pa ni še od nobene strani potrjeno, da je neka ruska krčmarica zaplenila pri predgorju Santa Maria neki baje angleški transportni parnik, ki je vozil vojni kontraband.

Ruske zaloge v Ljaojanu.

Vojaški poročevalec lista »Novoje Vremja« zanikuje, da bi bili Japonci v Ljaojanu zaplenili mnogo topov in velike zaloge ter dostavlja, da so Rusi vse prej odpravili iz Ljaojana. Ako je ostalo kaj malega v mestu, je to zgorelo, a ni nikakor prišlo Japoncem v roke.

Poročilo Ojame, o katerem trdi tudi Aleksejev, da ni resnično, trdi, da je vjel 13 Rusov in da je dobil v Ljaojanu 30 konj, 2288 pušk, 127 municijskih voz, 5892 granat, 659 930 patron in veliko množino lesa, riža, krme, orodja in obleke. Dalje poroča Ojama: Kuroki in Nodzu nimata obleke. — Kuroki je zaplenil 40 konj in municijskih vozov, 800 pušk, 300 granat, 600 000 patron. Nodzu pa 490 pušk, 1164 granat, 37 880 patron. Oku je zaplenil toliko, da bi bilo eno skladišče popolnoma napolnjeno.

Tokio, 20. sept. Iz glavnih taborišč mandžurijske armade brzojavno poročajo o plenu, ki so ga dobili Japonci po bitki pri Ljaojanu. Zaplenili so velikansko množino živil ter so zasedli 353 hiš ter 214 skladišč.

Ruski podmorski čolni.

Peterburg, 20. sept. Rusija je naročila v inozemskih delavnicah 20 podmorskih čolnov.

Deželni zbori.

Koroški deželni zbor. V koroškem dež. zboru je 20. t. m. stavil posl. Weiss nujen predlog, da se naj preosnuje lovski zakon. Dež. odbornik Hillinger naznanja, da cesar ni potrdil spremembe §§ 16. in 21. cestnega reda. Isti poslanec poroča o določilih o voznji s avtomobili, kar naj bi se v sporazumu z deželno vlado izvršilo. Dež. odbornik dr. Lemisch poroča o proračunu koroškega dež. zaklada za l. 1905. Potrebnostina znaša 3.952.208 K, pokritje 725.285 K; primanjkljaj 3.226.923 K, ki se bo moral pokriti z deželnimi dokladami. Ker donajajo te 3.238.454 K, znaša prebitek 11.531 K. Hillinger poroča o državnem prispevku za poprave po hudournikih povzročene škode. Vlada je Koroški lani nakazala 1.800.000 K posojila v ta namen, a izjavila, da država ne more prispevati za popravo poškodovanih cest in mostov.

Ker dežela potrebuje 391 000 K. se morajo deželne doklade zvišati od 61 na 78 %. Končno je vlada po daljših preloženjih v ta namen dala 80 000 K. — Dr. Lemisch predloži računski sklep koroskih deželnih zakladov za l. 1903. Računski sklep izkazuje 7.184.401 50 K dohodkov in 7.108.978 71 K stroškov. Prebitek je torej znašal 75.422 79 K. Blagajniški preostanek so znašali 195.021 06 K. — O deželni živinski zavarovalnici je poročal Honlinger. Dne 30. sept. 1903 je imela zavarovalnica 83 krajevnih zvez z 2615 člani, kateri so imeli za varovanih 14.432 glav goveje živine v vrednosti 2.604.510 K.

Upravni stroški so znašali 10.079 12 K. Deželna naklada na pivo je znašala l. 1903 K 808.437 75; upravni stroški K 45.141 19; prebitek torej K 263.296 56, za K 7487 56 več, kakor so mislili.

Nižjeavstrijski deželni zbor sta otvorila 20. t. m. z nagovori deželni maršal in cesarski namestnik.

Med vlogami so, ki opozarjajo na nevarnost vožnje z avtomobili in pa vprašanje o vinski klavzuli.

V šlezijaskem deželnem zboru je v imenu slovenskih poslancev poslanec Hrubý izjavil: Slovenski poslanci smatrajo, da je vlada dolžna po ustavi ustanoviti slovenske zavode za izobrazbo učiteljev, namenjenih slovenskim šolam. To zahteva tudi pedagogika in le s tem se da zadostiti nujni potrebi. Slovenski poslanci ne nameravajo oškodovati nemških šolskih zavodov. Proti utrakvizaciji šolskih zavodov so slovenski poslanci vedno ugovarjali, a morajo povdarjati, da učitelji v Tešinu in Opavi ne postanejo utrakvistični z ustanovitvijo slovenskih vzporednic. Ustanovitve vzporednic smatrajo slovenski zastopniki vsled njihove organizacije le kot začasno vladno odredbo. Slovenski zastopniki zahtevajo, da naj vlada ustanovi samostojni slovenski učiteljski. Slovenski poslanci ugovarjajo, da bi vlada preklicala ustanovitve slov. vzporednic kakor tudi, da se smatra to vprašanje političnim. — Zborica je v veliki tišini poslala izjavo. Predlog slovenskih poslancev, naj zbornica izvoli odsek za uime, je ta od klonila.

Goriški deželni zbor se je sel danes.

Schönerer hoče odstopiti!

Nemška glasila poročajo, da namrava rdečenosti bivši vitez in Nadnecem vseh Nemcev, Schönerer, odložiti svoj državnioborski mandat. Schönerer je grozno jezen, da nočejo Vsenemei več slediti nje govi po alkoholu omoteni fantaziji in zato hoče stopiti v pokoj. Njegovemu vzgledu hoče slediti tudi poslanca Iro in dr. Ba reuther.

Kronanje srbskega kralja.

Črnogorski gostje so v Beograd došli popoldne 20. t. m. Na kolodvoru jih je sprejel kralj z vsemi člani kraljeve rodbine. Nemški, francoski in bolgarski odposlanci so izročili kralju Petru lastnoročna pisma svojih vladarjev. Iz Beograda poročajo, da je kralj Peter 19. t. mes. imel skušnjo o kronanju, ki je trajala dve uri. Navzoči so bili svedeniki, ki bodo sodelovali pri kronanju. Čestitka carja Nikolaja kralju Petru je zelo iskrena. V čestitki naglašajo solidarnost ruskega in srbskega naroda.

Razmere med Italijo in Avstrijo.

O razmerah med Italijo in Avstrijo je izjavil general Türr iz Budimpešte: Ze od leta 1866. ni bilo med našo državo in Italijo vojske, pač pa obstoji že 20 let tesna in najožja prijateljska zveza. General naglašajo, da je trideset let sodeloval pri iredenti, a je cenzil da italijanski državniiki niso nikdar sledili iredenti. Elini, kar bi morebiti motilo sprazumljenje med našo državo in Italijo, bi bil nastop Avstrije na Balkanu. Če bi Avstrija hotela preveč siliti na Balkan, bi lahko imela opraviti z dvema sovražnikoma: Turčijo in Italijo. Edino umestno in pametno bi bilo, da bi se rešilo balkansko vprašanje tako, da dobe posamezne balkanske narodnosti narodnostno samoupravo. Tako so se osvojile Grške, Rumunija, Srbija in Bolgarija, in edino pametno bi bilo, da se tako reši tudi makedonsko in albansko vprašanje. Tako bi bilo to vprašanje rešeno brez vojne med Italijo in Avstrijo.

Astro-Ogrska na Balkanu.

Blgarsko časopisje, ki sicer ni prijazen Avstro-Ogrski, primerja vedenje avstro-ogrskih zastopnikov proti bolgarskemu in srbskemu prebivalstvu z vedenjem ruskih zastopnikov. Ruskim uradnikom očita malo marnost ter neomčitje za trpljenje makedonskih Bolgarov. Ti so se nadejali, da bodo našli, ko se začne reformno delo, v zastopnikih Rusije prave, odkritosrčne zaščitnike; a so se brdiko zmotili. Posledica temu je, da se tisoči Bolgarov obračajo sedaj s svojimi tožbami in željami do zastopnikov Av-

strije, pri katerih vedno dobe brambo in pomoč. Tisoči beguncev se vračajo iz bližnjih gora nazaj v svoje razdrtje vasi zaupa joč, da jih ščitijo avstro-ogrski zastopniki. Posebno v Skoplju se prav intenzivno zanimljejo za trpeče Bolgare. Z izstradanimi ter na pol golimi starši ravna ondodni avstro-ogrski konzulat posebno ljubeznjivo ter jih oskrbuje, včasih jih pelje celo k guvernerju, kjer uslišijo njihove prošnje ter želje.

Trgovinska pogodba z Italijo.

Kakor poročajo iz Rima, so pogajanja o trgovinski pogodbi med Italijo in našo državo končana. Sklenili so začasno pogodbo, ki bo v veljavi od 1. oktobra t. l. do konca decembra 1905. Za zadnje četrletje letos smejo Italijani v naše državo uvoziti 450 tisoč q belega laškega vina proti carini 15,3 K za meterski stot. Priznali so tudi znižano carino za uvoz vina vsem državam, katere uvažujejo vino v našo državo.

Koncem meseca decembra bo prenehala za vedno vinskla klavzula. Za čas provizorija bodo veljavne iste carinske postavke, katere bodo veljavne za definitivno trgovinsko pogodbo od 1. januarja 1906 do konca decembra 1915. Pri sklepanju trgovinske pogodbe je delalo največ težav vprašanje o vinski klavzuli; lažje so se sporazumeli o uvozu južnega sadja, olja itd. kakor tudi o izvozu obrtnih izdelkov, konj in lesa na Laško.

Pij X. o časnikařtvu.

Pij X. je nedavno sprejel v privatni avdienci nekega katoliškega časnikařja. V teku pogovora vzame papež iz rok svojega obiskovalca pero, je blagoslovil ter ga dá nazaj rekoč: »Danes ni na svetu vzvišenejšega poslanstva, ko je časnikařsko. Blagosloviljam simbol vašega poklica. Moji predniki so blagoslovljali meče in orožja kršćanskih vojakov; jaz sem pa srečen, da prosim iz neba blagoslova na pero katoliškega časnikařja.

Jugoslovanski kongres.

Bolgarski odposlanci so, ako je verjeti nemškimi listom, 20. t. m. demonstrativno zapustili jugoslovanski kongres. Predsedstvo namreč ni prepusilo čitanja bolgarskih poročil, ker jih je smatralo za preobširne. Bolgari so popoldne odpotovali v Zemun in so se zvečer povrnil v S. Sij.

Novi ameriški topovi.

Ameriško brodogradništvo dobi nove topove, ki bodo, po ameriških poročilih, najboljši na svetu. Topovi so težki po 3900 funtov, imajo kaliber treh palcev, kroglje so težke 15 funtov. Pričetna hitrost je 1700 črezljev, daljšava pet angleških milj. V delu je že 200 novih topov.

Ameriški vojni izdatki.

Zedinjene države delajo z vso silo, da dvignejo svojo armado. To dokazujejo številke. Pred letom 1897., ko so imeli vojsko s Spanke, so znašali ameriški izdatki za armado 49 milijonov in za mornarico 34.561.000 dolarjev, skupno torej 84 milijonov dolarjev. A lani so že izdali Amerikanci za armado 115.338.695 in za mornarico 102.757.904 dolarjev. Letos bodo pa znašali izdatki za ameriško vojsko in mornarico približno 260 milijonov dolarjev, torej trikrat več, kakor so izdali leta 1899.

Tujci v Perziji.

A gleško vojno ministarstvo je objavilo obvestilo perzijske vlade angleškemu poslaniku v Teheranu, ki določa, da nimajo perzijski podaniki pravice inozemcem prodajati ali dati v najem koncesije, če jim tega ne dovoli perzijska vlada.

Pomanjkanje na Kapu.

Na Kapu v južni Africi vlada zaradi slabega gospodarskega položaja velika revščina. Podporna društva nimajo nikakih sredstev več. Vlada je izjavila, da se ne bo delavcem pri zgradbah več plačevalo dnine v denarjih, marveč jih bo raje oskrbelala vlada z živežem in jim plačala nekaj gotovine.

Splošna stavka v Italiji

se bliža koncu. Ugasuje tako hitro, kakor je vzbuhnila. Namen ji je bil političen, in delavci niti nameravali niso stavkati dalj časa. Stavka je bila demonstracija proti zlorabi obožene sile. Kakor po hudi toči v sledečem je silivo se pade kako debelo le deno zrno, tako tudi se sedaj, ko je glavni nastop stavkujočega delavstva končan, še prihajajo iz posameznih krajev poročila o stavkah ter o izgredih.

O stavki so nam še došla sledeča poročila:

Iz Rima poročajo, da delavstvo še stavka v Pizi, Pratu, Rimini in Ferrari. Delavska borza v Neapolu je priredila shod, na katerem je bilo 5000

oseb. Govori so bili zelo ostri, a zborovalci so se razšli mirno. Neapoljska fakinaža je pa povzročila nemire, katere je zadušila policija.

Dne 19. t. m. zvečer ni bilo nemirov. Delavska zbornica naznanja, da pričnejo delavci 19. t. m. o polnoči zopet s delom.

Poročilo iz Benetk 19. t. m. slove: Mesto je bilo predvčeršnjim ponoči popolnoma temno. Ob 1. uri ponoči so v Benetke došle nove vojaške čete, katerim so stavkujoči poizkušali zabraniti odhod s kolodvora. Mnogočica je proti vojaštvu metala deske in je bilo več vojakov ranjenih. Vojski so hoteli strelišti v množico, a to je zabranila policija. Končno so razkropili množico. Poročilo iz Benetk 20. t. m. pravi, da ima mesto zopet navadno lice. Ker še stavkajo nosači prtljage, nosijo svojo prtljago tuji sami.

Poročilo z 20. t. m. iz Milana slove: Včeraj je policija prijela 275 oseb, med njimi tudi morilca zdravnik Gaudola. Prebivalstvo je pričelo nasprotovati stavkujočim. Obrtniki in stavkujoči so se včeraj spopadli. Meščanstvo je podpiralo policijo. Zagotovljeno je, da prične danes (20. t. m.) voziti cestna železnica in da bo zvečer mesto razsvetljeno. Stavka se konča o polnoči.

V Pizi in Livornu so stavkujoči prisilili meščanstvo, da je razobesilo črne zastave.

Iz Rima poročajo 20. t. m., da vlada v vseh mestih, kjer je splošna stavka, zopet mir.

Iz Svice je več laških anarhistov odpotovalo v Italijo.

Iz Bologne poročajo, da je v Imoleškem Sestu dne 19. t. m. več sto žen in deklet zasedlo železnični tir, ker so na ta način hotele preprečiti promet na železnici. Vojaštvo jih je razkropilo.

Štajerske novice.

Š. Šoštanj. Solska slavnost, ki jo je priredil tukajšnji krajni šolski svet dne 11. t. m., obnesla se je vrlo dobro! Po učitelju g. Antonu Neratu izborni izšolani pevski zbor šolske mladine iz 4 in 5. razreda prednašal je spevoigro »Stiri letni časi« tako fino in točno, da smo se strmeči popraševali, ali je to sploh mogoče od tako mladih pevcev in to še celo v tako kratki dobi učenja, kajti to težavno spevoigro učili so se otroci samo tri tedne, dočim večaki trdijo, da se za to težko delo potrebuje najmanj tri mesece! Vsa hvala torej neumornemu in muzikalno nadarjenemu g. Neratu in voditelju zboru g. Koropcu! S tem trudopolnim delom dobila sta ta gospoda popolno sadoščanje za ne sramne napade »Wachtara«. — Slavnost postalo je poleg naše inteligence mnogo brojno občinstvo, zlasti staršev šolske mladine. Poleg teh opazili smo veliko družbo narodnih Polzelanov, njim na čelu mnogo navdušenih kmetov, kar nas je posebno veselilo. — Po slavnosti razvila se je na vrtu in v notranjih prostorih hotela »Avstrija« prav živahna prosta zabava, pri kateri se je zlasti med Polzelani in Sostajčani izpregovorila marsikatera navdušena beseda, vspevajoča k nevtrastnemu boju zoper skupnega nasprotnika nemčurja! Ko so se Polzelani vračali z večernim vlakom, pripetil se je na tukajšnjem kolodvoru jako graje vredni intermezzo med Polzelani in nemškutarskim konduktorjem Silley em, ki je prve brez vsakega povoda izsival, razžalil in se celo suval! Temu arogantnemu konduktorju smo že večkrat valed njegovih prošni priznani, sedaj mu je pa posvetimo s § 331 k. z. — V torek, 13. t. mes. je bil na tukajšnji slovenski šoli sklep in popoldne pa smo šolsko mladino (nad 240) pogostili z raznimi jedili, sladčami in sadnim močtom na »Bastistovem« sadonosniku, ki je bil v ta namen okrašen s slovenskimi in cesarskimi zastavami. Otrokom so neumorno in z največjo ljubeznivostjo postregle naše narodne dame gospe: dr. Mayerjeva, notar Kolšekova, dr. Karbova, Ivan Vošnjakova, Fisterjeva, Keranova, Zockova itd., za kar jim tem potom imenom šolske mladine izrekamo najprirodnejšo zahvalo! — Ravno istega popoldne slavila je tukajšnja šufrajnska pomenševalnica svoj »Schulfest« za svojih — 40 otrok. Ko so se nemčurji z otroci in godbo vračali zvečer v trg, so vpili, razgrajali in izsivali s hajljanjem tako, kakor da bi bili res še gospodarji našega narodnega trga! — Čudimo se le, da se ravno tukaj pri nas dovoljuje nemčurjem toliko prostosti pri prireditvah njihovih izsivalojev veselice, dočim se n. p. celjski in drugi Slovenci po nemčurjskih mestih in trgih ne smejo niti ganiti! Da še celo na dan rojstva cesarjevega ne smejo razobesiti na svojih domovih niti narodnih trobojnic! — Našemu narodnemu občinskemu zastopu svetovali bi nekoliko več enerģije!

Š. Iz Vidma ob Savi se nam poroča: Pri nas se je vršila 11. t. mes. veselica s koncertom domačega tamburaškega društva in s sodelovanjem pevskega mešanega zbora »Krško Videm«. Veselica je bila namenjena na korist šolskemu in loterijskemu podjetju. Tamburaško društvo je to pot prvič javno nastopilo in pokazalo, da ima res veselje in navdušenost za dobro stvar, ker uče se le pol leta in je nam veliko komadov jako težkih zaigralo v popolno zadovoljnost. Veliko so sodelovale tudi naše domače gospe in gospodične s tem, da so pripomogle s postrežbo jedi in da se je jako lepa svota čistega dobička nabrala za šolsko stavbo. — Jako lepo ubrano petje mešanega zbora je nas še posebno razveselilo, katero je vodil g. Kos iz Krškega. Zbor je štel 23 moči. Občinstva je bilo od blizu in daleč. Udeležba jako velika. Končno se izreka vsem, kateri so pripomogli kaj k veselici, prisrčna zahvala.

Š. V Slovenskih goricah je obilno sadje. Ljudje delajo dan in noč, da bi se jim sadje ne izpridilo. — Podnevu zbirajo sadje, ponoči pa iz njega napravljajo tolklo ali sadjevec. Kupcev za sadje prišlo je precej in vendar isto nima prave cene. Sirtinjak, t. j. 10 velikih veder plačujejo od 24 do 32 K ali klgr. 8—10 vin.

Š. Nova okrajna cesta pri Sv. Rupertu slabo napreduje. Nadejali smo se, da bo v septembru gotova, pa še morebiti ob vseh svetnikih ne bo. Kdo je kriv?

Š. Hoče pri Mariboru. V pondeljek teden smo pokopali starost aktivnih duhovnikov lavantinske škofije, častnega kanonika, zlatomašnika, nadžupnika in bivšega dekana dekanije Dravsko polje Martina Strajnsaka. Pridigoval mu je ter sv. mašo zadušnico zanj opravil začasni dekan Simon Gaberc. Pogreb, ki ga je vodil stolni prošt L. Herg, je bil zares velikanski in veličasten; 25 duhovnikov, obe požarni brambi hočki z godbo ter nepregledna množica župljanov je spremljala blagega rajnega k zadnjemu počitku. Skofija je izgubila z njim pobožnega ter gorečega duhovnika, domovina naša odločnega ter globoko učenega sina, duhovniki pa izredno ljubeznivega ter gostoljubnega tovariša. 59 let je zvesto do zadnjega zdihljaja deloval v vinogradu Gospodovem — prihodnje leto bi obhajal biserno sv. mašo — in dosegel je veliko število let, namreč 82. — Blag mu spomin!

Š. Fram pri Mariboru. Carkev svete Ane v Framu je dobila električno razsvetljavo in to omenjamo radi tega, ker je to edina cerkev v škofiji z električno razsvetljavo. Ena plamenica, ki velja za 35 sveč, stane na leto 12 K. Petroleja in sveč pa se je prej še za več požgalo. Le inštalacija je precej draga. — Ponoči je videti zares darobno lepo razsvetljeno in vidno veselje ter navdušenost se bere ljudstvu iz lic, če gore vse luči med sv. mašo. Tudi trg je zunaj in znotraj skoro ves v električnem žaru. Podjetnik temu je g. Tomaž Krajnc.

Š. Razbit socialno - demokratski shod. V nedeljo, dne 18. t. mes., ob 2. uri popoldne vršil se je v Laporji pri Slovenski Bistrici od socialnih demokratov napovedan volilni shod, katerega sta posetila tudi naš kandidat g. Franc Thaler in g. dr. Rosina iz Maribora. Volilci so se zbrali v velikem številu, in že so se sočjem žarile oči rado-
sti, da je imela njihova agitacija tako lep uspeh; kajti lovili so kmete že celi teden poprej po Laporji in okolici. — Toda kako razočaranje, ko so se prepridili, da so to sami naši, in da niso v Laporji zvalili niti enega volilca na limanco. Izvolili smo si svojega predsednika v osebi g. Dragotina Siupan. Shod se je izvršil v najlepšem redu. Nastopilo je lepo število govornikov. Z velikim odobravanjem je bil sprejet govor g. dr. Rozine, ki je v jednatih besedah razložil zbranim možem pomen volitve, jako d. bro okreat nasprotne kandidature in osobito »Stajerčevega« kandidata Stigera ter dokazal, da je g. Thaler edino pravi mož, ki za-
služi naše popolno zaupanje, ki čuti z nami in najbolje pozna potrebe kmečkega in delavskega stanu. Navdušeno poudarjen nastopil je nato g. Franc Thaler, ki se je volilcem predstavil ter razvil svoj program. Prosil sta za besedo tudi dva sročja. Ko pa je neki Majcen, baje sklicatelj volilnega shoda, ki je prišel nalašč iz Maribora, začel govoriti ter razkladal pred poslušalci svojo demokratsko modrost in nazore o veri in narodnosti in jih pital z neko spakedrano slovensšino, katere nikdo razumel ni, nastal je med volilci vihar, in le predsedništvu in g. dr. Rozini, ki je ljudstvo miril, se ima g. Majcen zahvaliti, da ga niso krepke pesti laporskih fantov postavile na srak. Škoda pač za vsak krajcar, ki ga je soc. stranka porabila za agitacijo v našem okraju, škoda za vsako besedo, katero so izgubili za svojega kandidata, ki se niti predstavil ne pride. O tem so se pač lahko na našem volilnem shodu prepričali. Sramota bi pač bila za vsakega slovenskega kmeta, ki bi oddal svoj glas kandidatom, ki nimajo pojma o kmečkih interesih. Kmet naj voli kmeta.

Š. »Slovenska« gimnazija v Celju šteje letos 212 dijakov.

Dramatično šolo je osnovalo »Celjsko pevsko društvo«.

Š Dolgovi celjskega mesta. Tristo tisoč kron je zopet posodila celjska »šparkska« mestni občini; torej ne bo dolgo, da bodo imeli Celjani cele tri milijone dolga, manjka namreč samo še par tisoč do te velikanke svote. Denar se porabi za zgradbo nove dekliške meščanske šole.

Š Umrl je v graški bolnici usmiljenih bratov dr. g. Jakob Vidovič.

Š Stajerski deželni zbor in slovenske meščanske šole. »Domovina« pravi: V letošnjem zasedanju dežel. zbora stajerskega bodi našim poslancem bojni klic: Dajte nam slovenskih meščanskih šol ne le v Zalcu in v Sevnici, marveč tudi v Ljutomeru, v Ptuj, v Slov. Bistrici in v Trbovljah!

Š Preiskovalni zapor v Celju. Konjski Slovenci vprašajo v zadnji »Domovini« od 16. sept. t. l. c. kr. državnega pravdnika v Celju, kako da sta se izpustila iz preiskovalnega zapora nemški kurtarja Franc Rudolf in Ludovik Skale, ki sta napadla »Narodni dom« v Konjicah, še predno je preiskava končana, tako da sta s psovkami in žuganjem javno napadla priče, katere so bile proti njima za slišane. To vprašanje je res upravičeno, če se uvažuje, kako strogo se sicer pri okrožnem sodišču v Celju stopata.

Š Oproščen je bil pred porotniki v Celju posestnik Martin Hriberšek, ki je bil zatočen, da je hotel zastopiti Marijo Kvas, ki ima užitniško pravico na njegovem posestvu.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 21. septembra.

Iz česa so nastali liberalci? Liberalni »učenjaki« jako pridno iščejo svojih sorodnikov med živalstvom. Orangutang in šimpanz spadata med njih najbližjo žlahto, a liberalci hočejo imeti ves rodovnik. Neki mladi Gvidon Sajovic hoče prekositi mladega Zarnika, in prepisuje iz Darvina za »Narod« novice, ki so že štirideset let stare. Tu čitamo: »Descendenčna teorija nam je dokazala, da se je v kambrijski dobi rodilo življenje, da so v tej dobi nastali naši prvi predniki, preproste, enostanične praživali (protozon). Na prvih stopnjah se pokažejo pri embrijonu človeka in drugih sesalcev skrgni čoki, nadalje ista lega srca, iste glavne poteze v tvoritvi ogrodja i. dr., kakor jih imajo ribe; iz česar popolnoma logično in naravno sklepamo, da so bile med našimi predniki zastopane tudi ribe.« — To je vendar jasen dokaz, ali ne? Kdor iz tega ni prepričan, da je nastal iz ribe, ta je »mračnjak, nazadnjak, neizobražen klerikalec« itd. Mi bi ta dokaz še lahko popolnili, n. pr.: Pri liberalcih se kaže veliko nagnjenje do pijače, ribe žive pa v tekočinah, torej so liberalci nastali iz rib. Ali pa: Liberalci imajo spredaj glavo, a malo možgan v njej; torej je jasno, da so liberalci potomci rib. Seveda bi se dalo iz tega tudi sklepati, da so nastale ribe iz liberalcev, a mi sigurno vemo, da so iz liberalcev nastali osli. Kaj bo še iz njih, nam ni znano. Morda nam to razkrijejo mladi »Narodovi« prežvekovalci stare, že davno prestale darwinske piče.

Žalostno denuncijantstvo. V sobotni številki »Freie Stimmen« nekdo napada profesorja Apiha, češ, da hoče razdvojiti koroške učitelje ter jih prepeljati v »slovenski klerikalni« tabor. Dopisnik čveka nekaj o slovanski nevarnosti. Za Boga, mora biti vaše koroško nemštvo na slabih nogah, da se bojite ene same osebe, ki pa vrhu tega še ni stopila nikdar v politiko. Kdo more očitati gospodu profesorju Apihu, da hujska, da razdira slogo med učiteljstvom? Dopisnik toži, kakšen vpliv ima prof. Apih na gojence. To je pač lepo znamenje za gospoda profesorja Apiha, ker dokazuje, da ga učenci ljubijo in spoštujejo. Seveda v alkohola polnih glavah nemških učiteljev, med katere spada tudi famozni »Lehrer«, ki napada Apiha, seveda ni jasno, kako je sploh mogoče imeti še pri učencih kak vpliv. — Nadalje je storil profesor Apih še to zlodejstvo, da dopisuje s svojimi bivšimi učenci ter da je postal z njimi v prijateljski zvezi. In sedaj ta podla duša denuncira one učitelje, ki so kot bivši učenci v zvezi s svojim profesorjem. Najhujše se mu zdi to, da dela šolski vodja Kovarčič na Svabeku za list »Slavisches Echo« ter se zgraža nad tem »klerikalnim« listom. Tega pa res še nismo vedeli, da je »Slav Echo« klerikalen

list. Sicer pa, kaj pa poredejo oblasti potem učiteljem, ki si naročajo, bera, širijo liste, ki hujskajo zoper Avstrijo ter delajo za Veliko Nemčijo! To so nemški učitelji, in ti smejo to. Kaj sme pri nas počenjati vse profesor Binder! In katera oblast mu kaj hoče? Profesorju Apihu pa očitajo malodane veleizdajstvo, ker s slovenskimi učitelji, ki so bili njegovi učenci, občuje. Tako denuncijantstvo se obsoja samo. Za nemško stvar na Koroškem so pa taki dopisi žalostno znamenje.

Umrovljen je na svojo lastno prošnjo pred. gosp. profesor v tukajšnjem slemenšču Jožef Smrekar.

— Jubilejna Marijina slavnost-radovališke dekanije na Brezjah na Rožni venko nedeljo, dne 2. oktobra t. l. Spored: 1. ob 11. uri slovesna sv. maša. 2. Popoldne ob 2. pridiga. 3. Po pridigi takoj slovesna procesija s sv. Rešnjim Telesom, ki se razporedi po posamnih župnijah po abecednem redu. Vsaka župnija prinese seboj glavno bandero in zastave raznih družb. Pred svetim Rešnjim Telesom se vrste posamezne župnije s svojimi banderi in zastavami. Za najsvetejšim gredo občinski predstojniki in odbor-niki. 4. Končno »Te Deum« in blagoslov. — Novak, dekan.

— Tatvina v cerkvi. V Št. Petru pri Gorici so tatovi zopet okradli cerkev, odnesli so ciborij in tri kelihe, med temi enega, ki je bil last veleč. g. vikarja Valasa, ki živi sedaj v Št. Petru v pokoji. Odnegli so tudi dve še precej veliki skrinjici za miloščino. Škoda, narejena v cerkvi ceni se na 200—250 gl.

— Jezikovni pouk v vojaških vzgojevalnicah. Državno vojno ministrstvo je, kakor znano, odredilo, da sta učni jezik nemščina in maščina. Sten so Mažari razbili izključno nemški jezik. Nas Slovence zaima, na katerih šolah se bo poučevala slovenščina in hrvaščina. Slovenščino bodo učili na vojaški kadetni šoli v Mariboru, hrvaščino v Trstu, Stracu na Stajerskem in v Moravski Beli cerkvi. Razume se, da Slovenci stem ne moremo biti zadovoljni!

— Hrvatski otroški vrtec v Pazinu. V Pazinu so se dni otvorili hrvatski otroški vrtec, katerega obiskuje precej lepo število otrok iz mesta in bližnje okolice. Vrtarica je hči tamošnjega trgovca in posestnika g. Antona Bertosa, gđica Roza Bertosa.

— Občinske volitve v Dornbergu. V Dornbergu na Goriškem je liberalni župan Berce za enkrat še zmagal Umazana »Soča« in garjavi »Narod« se radi tega veselita, da bi morala biti žalostna, ker razmerje glasov priča, da bi skoro odzvonilo ondi izdajalski »napredni« misli. Lista župana Bertosa je zmagala v treh razredih samo s 7 ozir 11 glasovi večine. Ker so bile volitve nepravilne, bodo skoro gotovo razveljavljene in takrat morda izgine tudi ta neznatna »večina«.

— »Hrvatstvo«, odličen hrvaški katoliški dnevnik, je otvoril v svojem listu oddelek »Iz Slovenije«, v katerem seznanja svoje čitatelje z našimi razmerami.

— »Društveni Dom« pri D. M. v Polju, kjer imajo svoj sedež »Izobraževalno društvo«, »Krašč. soc. strokovno društvo papirnih delavcev« in obe »Marijini družbi« je doletela 8. t. m. popoldne izredna čast. Premilostni knezočelji je namreč obiskal »Dom« in ondi blagoslovil kipa Brezmadežne in sv. Alojzija, katere sta darovali Marijini družbi. V lepih besedah je bodril navzoče, katerih je bila polna dvorana, k vztrajnemu delu v društvi, na podlagi gesla: Veri in omiki. P. hvalo je izrekel društvenemu zboru, ki je dovršeno zapel prelep Nedvedov mešani zbor: »Nazaj v planinski raj«. Društveni Dom je bil o tej priliki lepo okrašen z mlaji in zastavami, za kar so se posebno žrtvovali zaloški fantje in dekleta. Naprej po geslu: Z Bogom in Marijo — za slovensko domovino!

— Imenovan je za provizoričnega učitelja v Kamniku absolvirani učiteljski kandidat gospod Fran Bratoš.

— Tržaške afere. Pred deželnim sodiščem v Trstu je bil obsojen trgovski potnik Hektor Cousin na tri mesece ječe, ker je v noči od 2. na 3. avgusta pomazal namestniško palačo z barvami italijanske trobojnice. Trije drugi obtoženci so dobili vsak po 2 meseca ječe.

— O umoru in poskušnem samomoru na Vrhniki smo prejeli naslednje pojasnilo: Ni res, da sem pripravil nesrečni F. Zelich ves denar, ker ga sploh ni imela ni, kar je tudi iz najverodostojnejšega vira »sodnijskih zapisnikov« razvidno, pač pa sem ono svoj čas mnogo z denarjem podpiral, dokler sem izvedel, da je imela ona istočasno še drugo ljubavno razmerje. Resnica je tudi, da se je ona hotela že pred leti parkrat sama usmrtiti, a bila je vedno pravočasno rešena, kar se lahko izve pri du-najski policiji. Kar se pa »Narodovega«

članka o moji sestri tiče, omeniti moram, da je docela izmišljena. Toliko resnici na ljubo. — Sternén.

— Radeckijev veteran. Matej Modrijan, upokojen načelnik, umrl je, kakor smo že zadnjič sporočili, v Idriji. Dosegel je starost 78 let. Bil se je pod Radeckijem na Laškem. Bojeval se je tudi za papeževo državo. Vojake je služil 16 let ter je zelo rad pripovedoval dogodke svojega vojaškega življenja, v katerem je poskušal marsikaj hudega. Pri vojaštvu se je povselp do narednika, v Idriji pa je postal jamski načelnik ter stopil pred leti po skoro petdesetletnem službovanju v pokoj, ki pa je bil izpodbetka precej grenak, ker mu niso dali časa odmeriti primerne zasluzene pokojnine. Odlikovanj je imel celo vrsto, kakor kolajno vojno, papeževo, za zvesto 40letno službovanje, spominako, križec za 12letno vojaško službovanje. Bil je tudi vnet član veteranskega društva v Idriji. Kadar so razvili zastavo ter kam korakali, pogrešal nisi nikdar dvrste postave starega Modrijana. Korakal je moško in ponosno ob za-stavi, kakor bi šel v boj. Zato so mu pa tudi veterani napravili lep pogreb. Ko so polagali v nedeljo popoldne truplo v grob, ter smo zaslišali zadnje pozdravne strele staremu junaku, rekli smo: Nekaj »stare« Idrije je zopet leglo s pokojnikom v grob. N. p. v m.!

— Pobegnil je Vinc. Strukelj, rodom Ljubljandán, od 17. pešpolka iz Celovca.

— Umrl je v Mostu na Češkem nagloma g. Jaroslav Bloudek, c. kr. višji rudniški oškrbnik.

— Novice iz Boh Bistrice Na 78. kompadi našega predora vrtala sta minerja Longo Pietro iz Kalabrije in Baldunino Santo iz Abrucije. Kar se razpoči v bližini mina ter vrše prvega s strašno silo na stran, odrgra mu dva prsta na desnici, zlomi nogo, iztrga levo oko ter ga močno poškoduje na vsem životu. Drugemu je prasek šinil v obraz ter mu poškodoval odesi. Oba so takoj odpeljali v ljubljansko bolnico. Da bi prvi ozdravel, je malo upanja. — V isti noči prigodila se je še druga nesreča. Ob 2. uri po polnoči je plat zvona naznanil ogenj. Vžgal se je namreč kozolec Janeza Mencingerja, vulgo Kmeta ter pogorel do tal. Vse silovitega vetra letete so iskre daleč tja nad lesenimi hišami v spodnji vasi. Ko ne bi bilo v pravem času pomoči, bi bilo danes pol Bistrice pogorišče. Vrtli B. hin o so namreč plamteči kozolec z velikimi drogi vrgli na tla in tako ogenj omejili. V bližnji baraki stanujoči Crnogorci so rešili svoje stovanje s pridnim ometavanjem prsti. Gasilci z novo brigadno so nastavili cevi v Bistrico in ogenj brzo pogasili. Nova brigadna je torej že tekom prvega tedna iz bomo služila svojem namenu. — Delo v o d o v d a, katero je občina oddala trdkri Jubász, dobro napreduje. Koncem novembra, ako Bog dá, bo delo dovršeno z vsemi napravami po hišah in s hidranti po ulicah. Vodovod ni potreben le v sanitarnem oziru, ampak tudi zaradi varnosti proti požarom. S hidranti, po 200 metrov oddaljenimi, bo kaj lahko ogenj omejiti in pogasiti.

— Nova odredba železniškega ministra. Železniški minister je izdal na-redbi, po kateri je železniškim uslužbencem in njihovim rodbinam ob nedeljah prepovedano rabiti proste vozne listke. Tako javlja galski »Napredak«.

— Velika insolvenca Fr. Renko, ki ima v Trzinu tovarno črevljev in veliko trgovino v Celovcu je naznanil svojo insol-venco Dolguje, kakor se poroča, 270.000 K na blagu in 30.000 K gotovine.

— Razpis. Pri želez. ravnateljstvu v Beljaku se do 12. oktobra sprejemajo ponudbe za železne in jeklene izdelke. Pojasnila daje tudi ravnateljstvo.

— Iz Leskovca se nam poroča, da se je jubilejne procesije iz Kostanjevice k »Materi B. dobrega sveta« udeležilo nad 1000 Marijinih hčera z 8 zastavami.

— Dobavna razpisa. C. k. trgovsko ministrstvo naznaja trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da namerava c. k. minist-rstvo za domobrambo potrebščino razno-vrstnih oblačilnih in opravnih predmetov nabaviti 1) pri malih obrtnikih. Te dobave se sme udeležiti vsak samostojen obrtnik, ki stanuje v tostranski državni polovici in sicer samostojno ali kot ud obrtne za druge. Do-baviti je med drugim: bluze, hlače, ulanke, živčne opesnike, črevlje, razne taške, jer-mena, tornistre, uzde i. t. d. — 2) po splošni konkurenci je dobaviti med drugimi, tudi te le predmete: klobuke, zapone, gumbje, usnjene rokavice, listnice, volnene jopiče, vrvi, lopate, krampe, cepine, sekire, žage, dleta, kleščice, konjske koe, je pike in spodnje hlače iz tkanine i. t. d. Ponudbe morajo najkasneje do 15. oktobra t. l. 12. ure po-ludne dospeti v vložni zapisnik c. kr. mini-strstva za domobrambo na Dunaju. Razglas, obsegajoč natančnejše ponudbene in dobavne pogoje, seznam predmetov in cen je v pi-sarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

— Iz Linca se nam piše: V domo-vino se je povrnil vč. g. dr. Fellingner, vodja

avstrijskega zavetišča v Jeruzalemu. Govori-se, da bo imenovan vseučiliškim profesor-jem na Dunaju. Če se to uresniči, bi postal vodja avstrijskega hospica v sveti deželi Slovenec, vč. g. dr. Martin Ehrlich, sedanji podvodja in ekonom zaveti-šča. Naš rojak je duhovnik celovške škofije, član znane domorodne družine iz Žbince pri Trzinu. — V znano škofijsko gimnazijo »Kollegium Petrinum« je letos sprejetih 352 dijakov. Izmed teh je 329 »gojencev«, t. j. takih, ki stanujejo v zavodu samem; ostal 23 je »eksternistov«, ki sta-nujejo pri svojih starših ali sorodnikih v Urfahru, oziroma v Lincu samem. V prvi razred se jih je vpisalo 83, znamenje, da uživa zavod vsled izvrstne vzgoje in teme-ljitega pouka vsestransko zaupanje. To leto bo podučevalo 17 profesorjev v 10 razredih. Začetkom lanskega šolskega leta se je vpi-salo 363 dijakov, med temi v prvi razred 59. Vzrok, da se je letos število dijakov ne-znatno znižalo, je v tem, da so nekatere raz-rede korenito »izčistili«, mnogim dali celo »consilium abundi«. Je pač povsodi med dobrim zrojem tudi nekaj smeti.

— Blaž Potočnikova čitalnica v St. Vidu nad Ljubljano je priredila v nedeljo, 11. sept. t. l. vrtno veselico, ki se je vršila v najlepšem redu in dosegla tudi lep gmoten uspeh. Sodelovali so: pevsko društvo »Ljubljana«, pod vodstvom g. prof. Ant. Deleve, šentviški čitalniški pevski zbor, cerkveni pevski zbor in tamburaško društvo »Kolo«. Vsa ta društva so svojo nalogo izvrstno rešila, za kar jim gre hvala. Med petjem je svirala kamniška godba pod vodstvom gospoda kapelnika Arnolda Wlaskarja. Tudi deklaracija gospice Manice Komana je bila primerna. Ša-ljiva pošta, brzobjav in loterija so donesele obilo uspeha. Največ smeja je pa bilo pri starih in mladih z »brno«, katere se je za šalo enkrat zopet med vesele ljudi k ve-selici pokazala. Tudi krivonogi »Japanec« je silil v solnčno kraljestvo; toda njegova prevzetnost se je hudo kaznovala, kajti od jeze in vročine je počil, ko se je vzdignil nekoliko metrov nad zemljo; ravno isto se je zgodilo tudi razburjenemu levu. V mraku je bilo zažiganje umetelnega ognja in nato živahna prsta zabava. Čuje se, da enake veselice St. Vid že dolgo ni videl.

Ljubljanske novice

Osmina po pokojnem prof. Jan. Gajzda. Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov in Cecilijino druš-tvo sta oskrbeli, da bode v petek, 23. t. m., ob 6. uri zjutraj v uršulinski cer-kvi slovesno cerkveno opravilo, sv. maša z libero, za pokojnim profesorjem Jan. Gajzda. Člani obeh društev, katerima je bil pokojnik predsednik, se vabijo k naj-obilnejši udeležbi.

Strašna smrt sinčka kapelnika »Društvene godbe«. Iz Novega mesta nam poro-čajo: Včeraj, dne 20. t. m., nekako po tretji uri popoldne se je igral poleg Krke pri mestnem mlinu šestni edini sinček kapelnika ljubljanske »Društvene godbe«. Nakrat iz-gine navzočim izpred oči. Navzoči so zapa-zili, da je zašel v prostor, kjer so Hočvar-jevi mlini za čreslo mleti. Dečka je prišlo kolo šestih konjskih moči ter ga od glave do nog vsega pretrgalo, nakar se je kolo samo ustavilo. Deček je bil takoj mrtev. Oče, g. Poula, je bil brzobjavno obveščen o nesreči.

Afera Malitsch. Nemški listi poročajo, da je položaj kadeta Malitscha »zufrieden-stellend«, Nemoi pa danes trdijo po Ljubljani, da mu je zopet slabši.

Na opazovalni oddelek za umobolne je oddan risar Kajetan Plevnik, o katerem smo poročali, da je z revolverjem streljal v »Zvezdi«.

Aretirana je bila nepopoljšljiva vlačuga Terezija Jemec, pristojna v Stari Trg.

Našel je brivec Jožef Jerič zlati veri-žico z obuskami.

Opozarjamo na današnji oglas tuksj-šnjega trgovca g. Terškana g'ede nakupa zelja in krompirja.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Princezinja Lujiza Koburška. Zastopnik princa Koburškega se v Parizu dogovarja s princezino Lujizo. Obrav-nave so tajne. Matasič bo tožil bivšega zdravnika zdravstvenega svetnika Pierona radi razžaljenja časti, ker mu je očital, da je odpeljal princezino proti njeni volji. — Očetu odrezali glavo sta dve 13-ozroma 15 let stari deklet v Londonu, ker sta se bali, da dobita mačeho. De-janje sta izvršili, ko je oče spal. — Velika železniška nesreča se je zgodila 20. t. m. v Ferrari. Lokomotivo nekega tovrnega vlaka je zapustil stroje-vodja in je ostal pri njej le še kurjač. Vlak je odpeljal na železnišno progo in zavozil v beneški brzovlak. Poškodovani sta bili obe lokomotivi, šest oseb je bilo mrtvih in ra-njenih. Železnični in brzobjavni promet je pretrgan. Strojvodjo tovrnega vlaka so zaprli.

Čipkarska industrija v Dalma-
ciji. V Dalmacijo pride v kratkem odpo-
slanec ministarstva, da prouči način, kako bi
se oživila industrija s čipkami, ki je cvela v
XVII. veku v Dubrovniku. Tudi mu je dalo
ministarstvo nalogo, naj si ogleda, kje bi bilo
najpripravneje ustanoviti praktične šole.

Deželnozborske volitve četrte skupine na Stajerskem.

Včeraj je prvič stopila na volišče na
Stajerskem deželnozb. četrta skupina. Ljudske
množice so v veliki svoji večini glasovale proti
tistim, ki so se doslej vedno izigravali kot
gospodarje Stajerske.

Pri včerajšnjih volitvah je bila
porazena nemško-nacionalna stranka.

1. Mesto Gradec

Sramotno je nemška nacio-
nalna stranka propadla v
Gradcu, kjer je celo ondi šele
razvijajoča se krščanska ljud-
ska stranka dosegla več gla-
sov, nego nemški nacionalci.
To dejstvo je naravnost uničujoče za nem-
ško-nacionalno gospodo!

Izid v Gradcu je naslednji: Socialni
demokrat Resel, 8769 glasov; kandidat
krščanske ljudske stranke, urednik Neun-
teufel, 2904 glasov; kandidat nemške
nacionalne stranke, trgovec Jenko, 2754
glasov.

Volivnih komisij je bilo 30. V nobenem
okraju nimajo nemški nacionalci večine.

Od 35.000 volivcev je v Gradcu prišlo
na volišče 14.453. Najbolj nemško mesto
ima zastopnika rdeče internacionale.

Samo 1557 glasov bi bilo treba in kr-
ščanska ljudska stranka bi bila prišla v
Gradcu v ožjo volitev s socialno demokra-
cijo. Ako bi en mesec prej začela svoje delo,
bi to število tudi dosegla. — V Gradcu so
mnogi pričakovali, da socialni demokratje
dobe 10.000 glasov.

2. Celje.

V Celju se nemško-nacional-
na gospoda, ki pravi, da je
Celje »njenok«, zakakega svo-
jega kandidata niti na volišče
ni upala. — V celjskem voliv-
nem okraju je izvoljen Slove-
nec Roš.

Od došlih nam poročil omenjamo:

Celje. Nemška stranka ni prišla na
volišče, kar je pa Nemcev prišlo, je volilo
socialnega demokrata. Slovenec Roš v Celju
je dobil 98 glasov, socialni demokrat Miakar
83 glasov.

Št. Jurij na Taboru. Roš 198
glasov. Miakar 13 glasov.

Dobrna pri Celju. Vseh 180
glasov dobil Roš!

Slovenji Gradec. Roš 18, Mla-
kar 5, dekan Schlender 1.

Frankolovo. Od 217 vpisanih
volilcev se je udeležilo volitev 168. Roš
165, 3 glasovi neveljavni.

Zreče pri Konjicah. Roš vseh
117 oddanih glasov.

Do 7. ure zvečer je imel izven indu-
strijskih krajev Roš 1767, Miakar 32 gla-
sov. Slovenski kandidat Ferdinand
Roš, župan v Trbovljah je
izvoljen. Natančno število oddanih gla-
sov še priobčimo.

Danes ob pol 4. uri popoldne v tem
okraju štetje glasov še ni bilo končano,
ker so nekatere občine šele danes poslale
poročila. Gotovo je, da ima slov. kan-
didat Roš nad 10.000 glasov
njegov protikandidat pod 3000 glasov. Slo-
venci na dan volitve niso mnogo agitirali,
ker Rošovega protikandidata niso smatrali
za resnega. V nekaterih občinah ni prišel
noben volilec na volišče.

3. Maribor.

Maribor. Slovenski kandidat Tha-
ler 137 glasov. Kandidat nemške ljudske
stranke Stiger v Mariboru 1073 glasov,
socialni demokrat Hilari 1313 glasov,
kandidat nemške krščanske ljudske stranke
Lopič 10 glasov.

Kapela. Thaler 17, Stiger 37, Lo-
pič 2.

Eibiswald. Stiger 96, Lopič 20,
Hilari 9.

Arnfelds. Stiger 85, Lopič 2.

Oberhaag. Stiger 66, Lopič 69.

Sv. Janez. Stiger 53, Lopič 87,
Hilari 1.

Št. Lovrenc pri Mariboru.
Thaler 22, Stiger 79, Hilari 33.

Maribor. Skupno število oddanih
veljavnih glasov 18.102. Kandidat nem-
ške krščanske ljudske stranke, Lopič,
4792 glasov, nemški nacionalec Stiger
6274 glasov, Slovenec Thaler
3743 glasov, socialni demokrat Hilari
3207 glasov. Razkropljenih glasov 86.
Treba je ožje volitve med kan-

didatom krščanske ljudske
stranke Lopičem in nemškim
nacionalcem Stigerjem. Odlo-
čevali bodo Slovenci in socialni demokratje.
Pri ožji volitvi volijo Slo-
venci Lopiča.

4. Ptuj.

Ormož. Slovenec Ploj tu 43, nem-
ški kandidat Vračko 110. Značilno je,
da proglašajo Nemci Vračko za »liberalnega
Slovence«!

Ljutomer. Ploj 62, Vračko 103.
Sv. Lovrenc na Dravskem
polju. Ploj tu enoglasno 159 glasov.

Videm ob Savi. Volilcev je bilo
vpisanih 229, volitve se je udeleževalo 89,
in sicer za Ploja 74, za Vračko 14, ena
glasovnica neveljavna.

Trg Sv. Lenart v Slov. go-
rišah. Ploj 32, Vračko 53.

Ptuj (mesto). Ploj 57, Vračko 397.

Rogatec-Slatina. Ploj 5 gla-
sov, Vračko 61, soc. dem. Vidmar 6.

O sklepu lista smo dobili iz Ptuja po-
ročilo: Izvoljen slovenski kan-
didat dvorni svetnik Ploj z
13.306 glasovi. Vračko pro-
padel. Vračko je dobil 5363 glasov.

5. Graška okolica

Gradec. V graški okolici zmagal
kandidat krščanske ljudske
stranke, Huber, ki je dobil 9393
glasov. Bauernbundovec Regula 3182
glasov, socialni demokrat Pongratz
5840 glasov, 48 glasov neveljavnih.

6. Bruck.

Bruck. V tukajšnjem volivnem okraju
je zmagal kandidat krščanske
ljudske stranke Schoiswohl
s 14.585 glasovi, soc. demokrat Muhič
je dobil 6925, nemški nacionalec Schäfer
885, bauernbundovec Pierer 1361 glasov.

7. Ljubno.

Ljubno. Treba bo ožje volitve med
kandidatom soc. demokracije dr. Scha-
cherlom (dobil je 10.436 glasov) in kan-
didatom krščanske ljudske stranke Rie-
gljem (dobil 7674 glasov), bauernbun-
dovec Neuper je dobil 6181 glasov. Ne-
veljavnih glasov je bilo 63.

8. Feldbach.

Feldbach. Nemško-nacio-
nalni kandidat Girstmayer je
propal. Izvoljen je Stocker, kan-
didat krščanske ljudske stranke.
Dobil je 14.585 glasov.

Poraz nemških nacionalcev pri včeraj-
šnji volitvi v četrth skupini na Stajerskem
je torej popoln. Vsi nemško-nacionalni
kandidatje so propadli.

Telefonska in brzajavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Bitka pri Mukdenu?

Mukden, 21. sept. (Kor. urad) Reut.
urad poroča: Bitka pri Mukdenu
se bo vsak čas pričela. Japonci
prodirajo močmi 8—9 divizij. Povsod je po-
košeno žito, zato je pred fronto za streljanje
odprto polje. Zunanje ruske pozicije so pri
reki Hunko.

London, 21. septembra. Iz Tokia ni
nobenih poročil o gibanju Japoncev. Ja-
panska cenzura je bolj stroga, kakor kedaj
prej.

London, 21. septembra. Listi potrju-
jejo, da so Japonci v ponedeljek s pomno-
ženimi četami, katere so dobili iz Inkava,
Port Artur silovito napadli.

Berolin, 21. sept. »Lokalanzeiger«
je poslal nekega vojaškega strokovnjaka v Re-
val, kjer se muči sedaj poveljnik ruskega
baltijskega brodograjskega podjetja, petimi
križaricami ter mnogo torpedovkami.
Poveljnik je izjavil, da čaka še treh ladij,
petem bo po običajnih vajah odplul proti
vzhodni Aziji. Vprašanje kuriva je sicer te-
žavno, a ne tako, da bi ga ne bilo mogoče
premagati.

Kolin, 21. septembra. Na poročila o
možnem sklepanju miru tu nič ne dajo.
Rusija se ne bo priznala za premagano.
Ruski car je že itak dejal, da bo sklepal o
miru še-le tedaj, kadar bo Japonska popol-
noma poražena.

London, 21. septembra. »Newyork Ha-
rald«
poroča iz Sčula: Ruska transportna
ladja, obložena z orožjem in strelivom, je
na poti od Sangaja v Vladivostok v bližini
Kurilov začela na skalo in običala. Ladja
je izgubljena, moštvo se je izkrcalo.

Kronanje srbskega kralja.

Belgrad, 21. septembra. Za po polu
noči je prihajal narod v Belgrad. V slav-
nelnem sprevedu se je za drugim konje-
niškim belgrajskim polkom vozilo 6 krasnih
vzr. v katerih so sedeli princ in dostojan-
st eniki. Oldan je bil 101 strel. Donele so
fanfare in himna nove dinastije. Kralj je bil
opravljen v rdečo obleko srbskega gene-
rala. Pred katedralo se je poklonil kralj
metropolitu Inocencu in poljubil podobo
Matere Božje ter Križanega. Metropolit ga
je blagoslovil, nakar je kralj molil. Moščice
so bile: »Zivio jugoslovanski kralj«.

Belgrad, 21. sept. Ob velikanskem nav-
dušenju naroda se je vršilo kronanje kralja
natančno po vsoporedu. Pripetilo se ni nič
neljubega. Kraljevske znake so pri kronanju
držali škofje iz Niša, Ziče, Sabca in Zaje-
čara.

Gorica, 21. septembra. Ker je učiteljsko
vprašanje predloženo goriškemu dež. zboru,
se je vršil danes tu shod goriškega uč-
teljstva.

Meteorološki poročilo.

Idina nad morjem 306-2 m, srednji srčni tlak 736-0 mm

Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra	Tempe- ratura po Celsijevu	Vetereci	Noba	Podoba in kraj
20. 9. zveč.	739.4	6.7	sr. jvab	obl.	
21. 9. jut.	737.4	7.0	sl. svzh.	"	0-0
2. popol.	736.4	10.1	sr. svzh.	sk. obl.	

Srednja včerajšnja temperatura 8.3°, norm. 14.2°

Mednarodna panorama,

1—1 Ljubljana, Pogačarjev trg. 1588

Ta teden

Mandžurija

boljše med Rusijo in Japonom.

Mesto asistenta

proti gotovi plači se odda.

Položiti mora varščino
in imeti potrebne zmožnosti
za nastop. Vešč mora biti
obeh deželnih jezikov.

Pismene ponudbe na: I. M.
poste restante, Ljubljana.

1586 2—1

Pristno ljubljansko kisel zelje

v sodčkih po 25, 50, 100 in 200 kg, v trdnih
posodah; nadalje lep krompir v vsaki ko-
ličini je naprodaj pri N. Terškem Ljubljana,
Hradeckijevo predmestje 23. — Cene najnižje
in točna razpošiljatev. 1587 3—1

Mizarski pomočniki

dobe takoj trajno delo z dobro plačo pri
M. Maloviču v Novem mestu. 1590 3—1

Služba cerkvenika

in organista 1591 2—1

katero selahko takoj nastopi, se odda
pri Sv. Vidu nad Cerknico, p. Begunje.

Župni urad pri Sv. Vidu nad Cerknico.

Krepkega poštenega

učenca

1589 1—1 sprejme takoj

E. Miklavčič, trgovina v Kranju.

Na prodaj

je lesena z opeko krita

velika baraka

nasproti topničarske vojašnice na Dunajski
cesti. Poizve se v baraki. 1567 3—2

Išče se

blagajničarka

za špecerijsko trgovino v Ljubljani.
Ponudba pod »Blagajničarka 500, poste
restante, Ljubljana. 1585 3—1

Grenčica „Florian“ in likér „Florian“ najboljša kapljica za želodec. 1238 45

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča preč. dubovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svoje
zalogo

Izgotovljene obleke

posebno na havelke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah

Pobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

Deklice ali dečki,

1572 ki si žele privatno priučiti (4)

igranja na glasoviru

in obenem teoriji, naj se zgledajo pod šifro:

„Dober uspeh“, posterestante v Ljubljani.

Istrska vina

lastnega pridelka,

nova,

muškateljec belo, rdeče in te-
ran. Specijaliteta: belo vino za sveté
maše.

Dobiva se edino-le pri pridelovalcu in
lastniku vinogradov Antonu Ferlan di
Giorgio, Rovinj, Istra. 1583 20—1

Iščem poštenega in izurjenega pomočnika

za svojo mešano trgovino. Specerijati
imajo p. ednost. 1575 3—2

Vendelin I. J. Starè,
Ribnica.

Trgovski pomočnik,

vešč v vseh strokah trgovine, govori slo-
vensko, hrvaško in nemško, želi dobiti
mesto na Kranjskem ali Stajerskem.
Naslov 1. listopada. — Naslov po 6 urav-
ništvo »Slovenca«. 1582 3—2

Gospodična,

izprašana iz
francoščine
in za ljud-
ske šole s
slovenskim in nemškim učnim jezikom, želi
privatno poučevati. 1545 3—3

Natančneje: Rimska cesta 13.

Ključarskega vajenca

sprejme takoj

Josip Rebek, ključavničarski mojster.

Ljubljana, Francovo nabrežje 9. 1573 3—2

Pijte
Klauerjev
„Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.
544 150—76

Ne prezreti!

Kdor želi biti postrežen z dobrim, pristnim blagom pod solidnimi cenami, obrne naj se na že dolgo obstoječo, slehernemu znano trgovko

Franc Čuden,

urar in trgovec z zlatino in srebrnino, delničar družbe prvih tovarn „Union“-ur v Ženevi in Bielu v Švici, zalagatelj c. kr. dolenske železnice, trgovina s kolesi in šivalnimi stroji

Ljubljana, Prešernove ulice, nasproti frančiškanskega samostana.
Filižalka: Glavni trg nasproti rotovža.

Posebno priporoča pristne prave, osebno v Švici nakupljene žepne ure, dalje vsakovrstne stenske (pendel) ure z donečim bitjem v krasno izrezanih omaricah

Največja zaloga **briljantov**, na katere slavno občinstvo posebno opozarja gledé izbire, ker so v zalogi od 25 gl. do čez tisoč goldinarjev, vdelani v različnih oblikah (fazonah), torej lahko izvolite kaj ugodnega.

Ne pretirane cenel

Dalje priporoča bogato sortirano zalogo v pravem ali china srebru namizno opravo (Besteck), garniture v krasnih skrinjicah, kakor tudi druge iz china srebra izdelane vsakovrstne stvari v najmodernejših oblikah. **Jako primerna in porabljiva splošna darila.**

Ceniki zastonj in poštne prosti.

265 36

**Odlikovan
z zlato medaljo**
na razstavi v Parizu l. 1904.

Dragotin Puc

tapečnik in preprogar
Dunajska cesta št. 18,

zvršuje vsa tapetniška in dekoracijska dela
er ima v zalogi vse v to stroko spadajoče
predmete lastnega izdelka, 884 20

kakor tudi pohištva prve kranjske mizararske
zadruga v št. Vidu nad Ljubljano.

1122 100-24

Zahtevajte

brezplačno in franko
moj ilustrirani cenik z več
ko 600 podobami.

ur, zlatega in srebrnega blaga
in godbenih reči

Hanns Konrad

tovarna za ure in izvozna trgovina

Most št. 955, Češko

Prava amer. nik. remontir.-ura s sidro,
sistem Roskopf patent v trpežnem futralu
iz jelenovega usnja z eleg. verižico iz nik.
Uja in privrskom, komad

gl. 250.

Franc Stupica,

Ljubljana, Marije Terezije cesta 1,
v Ančnikovi hiši poleg Figovca.

Priporoča slamoreznicke, mlatilnice, čistilnice, gepeljne, preseže za grozdje in sadje, pluge in brane najboljšega izdelka ter samokolnice. Dalje: Sesalke za vodo in gnojnice, pocinkane, asfaltirane in svinčene cevi za napeljavno vodo, razne tehtnice z uteži, štedilnike vseh vrst, kuhinjsko opravo, nagrobne križe, nakovala, privijake, žage, kotle za kladjo in žganje.

Portland in Roman-cement, železniške šine in traverze, poljski maveo.

Mizarsko, tesarsko in ključavničarsko orodje ter vse druge v železno stroko spadajoče predmete.

Velika zaloga vedno svežega špe-
676 52-22 cerijskega blaga.

Za trgovino z mešarim blagom

= se išče =

učenka

iz boje hše in primerno izobrazbo —
Vatop takol. 1578 3-2

Prislanje daie upravnitvo „Slovenca“.

Gospodične,

katere se ž ljo izobraziti

v šivanju

za domačo porabo in v

krojnem risanju

po najnovešem sistemu

oprema

FRANJA JESIH

Ljubljana, Stari trg št. 12.

1540 10-3

„Obrtnega pomožnega društva“

V letu 1856. ustanovljeni denarni zavod

registrovane zadruga z omejenim poroštvom

v LJUBLJANI, Židovske ulice h. šte. 8 1176 17-7

sprejema hranilne vloge in jih izplačuje vsak delavnik od polu 9. do 11. ure
dopoldne ter od polu 5. do 6. ure popoldne s polnimi po

4 1/2 od sto

naraslimi obrestmi brez odbitka rentnega davka, katerega za vložnike društvo
samo plačuje.

Rezervni zaklad, ki tvori društva lastno premoženje, znaša 114.845 kron.

Prednaznanilo.

P. n.

Z današnjim obveščam slavno občinstvo, da sem
17. t. m. od turške C. J. Hamann izstopil in se nahajam
tu pri nakupu. Začetkom meseca novembra odprem
v Ljubljani, Pred škofijo 19
trgovino za gospode na drobno in debelo.

Že naprej se priporočam velespoštovanjem

1577 2-1

Engelbert Škušek.

Na Dunaju, meseca septembra 1904.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

{v lastni hiši} v Ljubljani {v lastni hiši}

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

23 104-75

4 1/2 0/0

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike
plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske
posojilnice znaša K 5.245.845'40.

Stanje hran. K 5.089.883'14. Denarni K 23.806'306'40. Stanje rez. K 98.238'41.
vlog prometa zaklada

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Obraz sv. Prokopa

dle originalu **Viktora Foerstra**, vyjde koncem září t. r. v krásné
barevné reprodukci, v rozměru 29 1/2 × 16 cm i s okrajem 44 1/2 × 28 cm.

**Subskripce na obraz ten pro-
dlužuje se do konce září t. r.**

V subskripci stojí list K 4—, v rámu dubovém, ořechovém, umě-
lecky komponovaném a ručně vyřezávaném pod sklem K 10—.

Žádejte též vzorky (jež se půjčují)

nástěnných nábož. obrazů,

jež v rámech dobré kvality, barokových, ořechových, dubových, jakož
i umělecky komponovaných a ručně vyřezávaných do všech stanic Ra-
kousko-Uherska franko dodávám. Bedny se neúčtují, takže se nakoupí
všechny možné obrazy bez zvýšení ceny. Všechny tyto věci dodává na
mírné měsíční splátky

Karel Šimek

nakladatelství
relig. obrázků a obrazů

v Č. Budějovicích, Rudolf. tř. 42-I.

1129 5-2

Velký sklad malých náboženských obrázků, jichž vzorky jsou vždy k dispozici.

Kleinmayr & Bamberg

Ljubljana, Kongresni trg št. 2

priporoča svojo

popolno zalogo

vseh na tukajšnjih in zunanjih učiliščih, posebno na c. kr. I. in II. državni
gimnaziji, c. kr. višji realki in c. kr. moškem in ženskem učiteljsku tukaj, za-
sebnih kakor tudi ljudskih in meščanskih šolah uvedenih

šolskih knjig

v najnovejših izdajah, v mehkih in trpežnih šolskih vezavah,
po najnižjih cenah.

Zaznamki uvedenih učnih knjig se oddajajo zastonj.

1521 10-9

Ljubljanski šolski koledar 2 vinarja.

Nakup in prodaja
vankovrstnih državnih papirjev, sredk, denarjev itd.
Zavarovanja za zube pri šrebanjih, pri izrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promese za vsake šrebanje.
Kulturna in vrstov naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I, Wolfzeile 10 in 13, Dunaj, I, Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 134 376